

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL” Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiasc.

Scrisori nefrancate se refuza.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MĂRȚI, JOI și SÂMBATĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarhie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 2 cor. pe 6 luni 6 cor. pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE

se acordează conform tarifului.

Un număr singuratic 10 bani.

DRAPELUL

Lugoj, 16/29 Iunie 1905.

Coaliția opozițională, a cărei capacitate de acțiune este robită prin insanitățile lozincelor năbădăioase electorale, a creat prin refuzul său rigid față de iperolialitatea Coroanei o situație enorm de dificilă, ale cărei consecvențe nu este în stare să le tragă.

Din toate părțile se pune acum întrebarea: Quid nunc? și nime nu poate da răspuns satisfăcător. Va trebui să mai treacă vreme și să se mai calmeze spiritele prea înfierbântate, pentru a face în capetele cugetătoare ale conducătorilor vieții publice loc pentru o apreciere justă a situației.

Deocamdată n'are deci să ne prindă mirare, dacă vedem cele mai aventuroase combinațiuni puse în circulațiune și luate ca bani buni de cei însetați după senzații.

Aducând în unele privințe situația actuală cu situația din ultimele zile ale cabinetului Batthyányi din 1848, vedem că din dreapta și din stânga se lansează deja versiuni despre intervențiune străină pentru a face ordine în Ungaria.

Bine înțeles, că după catastrofele de pe câmpiile Mancuriei și din apele chineze și japoneze nu mai poate fi vorba ca Rusia să-și repete rolul din 1849, când și-a trimis Cazacii încoace pentru a face «ordine».

Cine are să facă deci «ordine» în Ungaria?!

Din izvoare «pangermane», cari consideră deja de mult Monarhia noastră ca un appendice al marelui

imperiu german, e numai firesc, dacă se lansează acum cu o oarecare predilecție ideea, că rolul Cazacului din 1849 are să-l iee acum... Grenadirul pomerian. Idee deamână de caniculele, al căror sezon se începe.

Și neorientarea generală este un mediu prea potrivit pentru a deschide calea astorfel de combinațiuni aventuroase la masa politicianilor de cafea. Și este greu de a spune «Cui prodest?», cine trage folosul din asemenea alarmări iresponsabile.

La aparență s'ar putea crede, că Viena caută să intimideze și terorizeze Ungaria cu asemenea fantasmagorii. Cine cunoaște însă firea poporului maghiar știe prea bine, că lansarea știrilor de soiul acesta nu poate avea alt efect, decât a întărâta și mai mult masele populațiunii contra Vienei. Iar că aceasta nu poate fi interesul Vienei, care caută pace, zace aproape de mintea omului.

Cine trage deci folos din asemenea știri neghioabe și insipide? Evident, că... șovinismul dominant, al cărui interes este să ațite cercuri tot mai largi contra Vienei, ca agitația și revolta faptică a mulțimei să iee greaua răspundere de pe umerii coaliției opoziționale, care s'a dovedit incapabilă de a trage consecvențele din noua situație.

Și în privința aceasta avem un indiciu de tot suspect.

«Adevărul» din București scrie în unul din ultimii sei numeri, că rolul de a face «ordine» în Ungaria revine... României

și crede a ști, că Regele Carol, care se rentorcea dela înmormântarea fratelui său mai mare, a fost a nime invitat de Regele și Împăratul Francisc Iosif I în ziua critică de 21 Iunie n. la Viena în Burgul împărătesc pentru a pune la cale detaliile acestei interveniri armate.

Se înțelege, că «Adevărul» deodată cu «desvălirea» aceasta «senzațională» condamnă în termeni aspri intervenirea României în afacerile interioare ale unui stat străin și tot odată luându-și aer de protector față de noi Români din Ungaria ne atrage luarea aminte, că «Împăratul» ne-a resplătit până acum pentru tradiționala noastră alipire totdeauna cu... ingratitude.

Nu începe indoială, că «desvălirile senzaționale» ale «Adevărului» din București sunt tot așa născociri caniculare ca și aiurările pangermane despre o pretinsă intervenție armată a Germaniei.

Dar nu asta este de interes pentru noi!

Ce ziar este «Adevărul»?!

Ziar socialist și antinațional care face sport și câștig din... antidinasticism publicistic. Și nu servește spre gloria marelui public cetitor din România, că acest ziar este unul din cele mai cetite și mai răspândite în România. Dar nu asta ne împoartă acum, ci altă calitate a «Adevărului», anume, astăzi nu mai este secret, că redacția «Adevărului» a stat în cele mai intime conexiuni cu fosta secție de naționalități a lui Bánffy, fapt care la timpul său s'a remarcat de repetite ori!

Bănuim deci cu tot dreptul, că foști membri ai secției de naționalități banffyane susțin și astăzi legături cu «Adevărul», mai ales că «desvălirile senzaționale» ale «Adevărului» s'au răspândit în Ungaria mai întâiu prin un ziar șovinist din Budapesta, care numără între redactorii sei și pe un fost membru al acelei secții de rușinoasă amintire.

Astfel apoi e de înțeles rostul «desvălirilor senzaționale», cari ori cât de neghioabe ar fi tot sunt apte a ațita și asmuță marea public maghiar neorientat și a-l se duce la fapte nesocotite și regretabile din toate punctele de vedere.

Eată deci răspunsul la întrebarea «Cui prodest?»! Eată cine vrea să tragă foloase din actualele încercături! Eată cine are interes să împiedece calmarea spiritelor agitate prin diferitele teoreme întortochiate, cu cari își hrănește presa iperșovinistă publicul cetitor!

Noi în situația aceasta critică n'avem alta de făcut, decât să apelăm la acei concetățeni maghiari, a căror judecată încă nu este tulburată de aiurările șoviniște, să nu se lase nici pe sine și nici poporul maghiar pradă unor asemenea născociri tendențioase și păcătoase, ci să caute a vedea limpede și a înțelege, că în situația actuală destul de critică nu este nimic mai primejdios, decât a agrava încercăturile destul de mari prin nutirea cu mijloace artificiale a urei între popoarele țerii.

Să fie destul cu cât a fost!

FOITA „DRAPELULUI”.

Petrea Străinul.

— N o v e l ă —

De Mihail Sadoveanu.

(4)

II.

După miezul nopții, vifornița se mai liniști. Săniile cu fân porniră iar agale²¹⁾ prin noapte; părintele Miron veni în urmă, calul mergea la pas. Viscolul oftă rar, aducând cele din urmă pânze subțiri de pulbere albă. Noaptea părea că cere pace, după un zbucium uriaș; câmpiile se liniștau din ce în ce, larma cumplită scăzuse, fiorii de groază se stinseseră. O părere de lumină vânăta începă să lămurească câmpia.

Oamenii mergeau liniștiți pe lângă boi; numai Petrea, străinul, slab și amețit, sta cucuiat de-asupra unei clăi de fân. În urmă, clopotele calului sunau după pas, rar și limpede, în noapte. Stâna se pierduse în urmă; undă ei de lumină scăzuse, cucerită de întunec, se stinsese.

Se auzi, din urmă, glasul popei:

«S'a mai luminat o leacă par'că...»
Și o voce răspunse, din întunec:
«A răsărit luna, în dosul nourilor.
— Aha! zise altcineva, a răsărit luna, da.

— Ce vifor, vorbi iar popa; cum urlau lupii! mare cumpănă eram să trag!

— Puterea lui Dumnezeu...»

Înaintau greu prin troian²²⁾. Pe une-locuri, pe unde drumul se încovoia, omătul se suia la pieptul boilor. Oamenii luptau din greu, alătura cu vitele, tăcuți, încordați. Popa stătea grămădit în săniuța lui, cu nasul în blana giubelei; par'că-i era somn; sunetul trist al clopotelor îi răsuna la urechi slab, de-departe, ca o îngănare de cântec.

Aproape de ziuă vremea se liniști; norii se risipiră, deschizând ferestre luminei dulci a lunei.

Frigul crescă; aerul începă să înghețe. O lumină de basme se întinse pe câmpiile albe; în fund de zări se arătau, din vreme în vreme, șiruri de plop, ca niște linii drepte, negre, vrăstând²³⁾ un petec mai luminos de cer. La cotituri de drum răsăriau crânguri pestrițe; crengile încărcate de omăt atârnau obosite. Câte odată umbre negre vășcau²⁴⁾ pe omătul alb, se infundau sub bolțile ninse.

²¹⁾ troian = grămadă, morman.

²²⁾ vrăstare = vârgare.

²³⁾ vășcare = a juca ca o nălucă.

Au mers așa multă vreme.

Popa plutiă în aceeași legănare de somn. Deodată, ca'n vis, văză ceva curios. Din sania din urmă Petrea se lăsase la vale, din vârful clăei, și căzuse alătura cu drumul, până la piept în omăt. Nimeni nu băgase de seamă.

Popa se gândi mirat: «De ce s'a dat jos din sanie? Apoi tot el murmură: «De unde pot ști eu?»

Mai merse o bucată bună de drum, apoi șopti iar: «Să văd, vine după noi?» Voiă să se întoarcă și nu putea; nici glasului nu putea să-i dea drumul. Un fior ascuțit îl deșteptă. Gândi: Poate a murit!

Se întoarse greu și se uită în urmă. Umbra neagră a lui Petrea eșia din troian. Se mișcă puțin până în mijlocul drumului, apoi se făcu una cu omătul, rămase nemișcată pe luciul alb.

Popa se opini deodată și răeni sperios: «Stați! s'a întâmplat ceva!»

Îndată, oamenii opriră boii.

«Ce este părinte?»

— A căzut Petrea din vârf.

— Care Petrea?»

— Cel pe care l-am luat dela stână.

Uitați-vă colo, în lungul drumului, o pată neagră. Moare! să știți că moare, săracul; haideți după mine; moare săracul!»

Popa întoarse calul și se îndreptă spre străin; oamenii se luară după el.

«Iată-l, sede nemișcat, cu fața în jos; să știți c'a murit!»

Părintele Miron se dădu cu greutate jos din sanie, cuprins de o milă nespūsă. Se apropie de necunoscut și-l atinse. Zise, cu glas mișcat:

«Petre, măi Petre; scoală, frate!...»

Unul din oameni șopti: «Eră slab, a băut cam multșor, a stat nemișcat în sanie și a amorțit. Poate pe urmă a vrut să se dea jos, ca să se mai poarte; a căzut și acum nu se mai poate mișcă. Petre, scoală, bre omule, iaca te strigă părintele; scoală bre!»

De data asta, un mormăit se auzi și Petrea făcu o mișcare.

«N'a murit, săracul, îngănă popa și-și simți ochii umezi. N'ai murit, frate; scoală și hai cu noi; nu mai avem mult pân' la Lunca, scoală, hai! — Ia puneți mâna ici, să-l sculăm și să-l punem în sanie...»

Când simți mâinile oamenilor, străinul începă să bolborosească:

«Lăsați-mă!... lăsați-mă... e cald pe cuptor, dați-mi pace...»

— Hai și l-om ridică! șopti popa, făcând cu mâna semne oamenilor.

— Lăsați-mă! gemea Petrea; aici, pe cuptor, e cald; cine știe... de când n'am dormit eu... pe cuptor... E cald aici...» Și se strânse ghem pe omăt.

«Hai, sus!» îndemnă iar popa, făcând semn ca să-l ia și să-l svârle în sanie.

Oamenii îl luară încet de jos, pe brațe, și-l puseră în sania popei. Petrea

Prima fabrică ungară exclusiv privilegiată pentru lespezi mozaic de marmoră romană și venețiană, plăci de cement și articoli de cement. Construcții de cement și beton:

Succesorul lui Petru Melocco Carol Arnoul — Timișoara.

Filiala Lugoj, Șirul Deak, deocamdată la depozitul de material. Reprezentant Carol Ridval, arhitect.

Lespezi mozaic de marmoră romană și venețiană. Plăci de cement în 4—9 câmpuri, după model de heramită, pentru pavatul străzii și curții. Construcții sistem Rabitz și Monier. Mare depozit de țevi ovale și rotunde din beton comprimat. Stative pentru grajduri și vite. Canalizare de orașe și pregătirea planurilor necesare. Scurgeri de apă pentru edificii publice și industriale. Specialitate, acoperământ costat „Concret” de beton infiorat, construcția cea mai ieftină și mai bună, patentată în toate statele civilizate. Fundamente pentru mașini. Scurgerea apei din pivnițe și edificii umede. Acoperăminte și petri artificiale evadrate. Rezervoare de apă, putini de gaz aerian și pentru stabilimente de băi. Prinderea apelor neregulate pentru scopuri industriale. Stavile, turbine, jilpuri și poduri din beton comprimat de Portland după sistem propriu evaluat prin experiență de ani îndelungați. Preț-curent gratuit și franco.

Nr. 126 (4—3).

Am onorul a aduce la cunoștința stim. public, că am luat sub îngrijirea mea

BERĂRIA CENTRALĂ,

și azi la 29 Iunie n. va avea loc

Deschiderea.

Cu această ocaziune va amuza publicul cunoscutul taraf național Ghiuri Adamovici.

Berăria mea de I rang și sala de mâncare sunt aranjate spre cea mai mare comoditate a on. public și culina bună recunoscută, precum și beuturile excelente și veritabile fac ca berăria mea situată în centrul orașului să formeze centrul de convenire al publicului distins din Lugoj și străin.

Zilnic dejun proaspăt, bere de Steinbruch calitate primă.

Se primesc abonamente lunare pentru prânz și cină cu prețuri moderate.

Asigur serviciu prompt și culant.

Nizuindu-mă a câștiga în toată direcția încrederea și satisfacția onoratului public, sunt cu deosebită stimă

GILG I. restaurateur.

Nr. 134 (x—1).

Dr. Constantin Ignea,

medic univ., operator, etc.

și-a început praxa medicală în Lugoj.

Orele de consultațiune: 10—11 a. m. și 2—4 p. m.

la locuința sa din palatul institutului „Poporul”.

Piața Isabella.

Nr. 121 (x—4).

Aduc la cunoștință că mi-am deschis

Cancelarie

advocațială

în Lugoj, Strada Széchenyi, nr. 11.

Dr. Benő Sternheim

advocat.

Nr. 128 (4—3)

Cărți și reviste

Întrate la redacția ziarului „Drapelul”.

Cine se interesează de războiul actual din Extremul-Orient și dorește să aibă o icoană fidelă despre poporul japonez, să procure cartea acum apărută:

„JAPONIA”

de Mihail Gașpar.

Prețul 1 coroană 50 bani.

Volum elegant, tipar fin!

Comandele se pot face la autor Mihail Gașpar diacon, Lugoj.

Portul postal îl plătește autorul.

Societatea pe acții lugojană

de baie

redeschide la 1 Iulie st. n. a. c.

Baia de aburi și de puțină.

Nr. 133 (2—1)

Rudăria község előjárósága.

Hirdetmény.

Rudăria községnek mintegy 2000 holdas közlegelőjében levő foglaltások rendezése elrendelése, a következő mérnöki munkálatok elvállalására pályázat hirdettük és felhívotuk a pályázók, hogy ajánlataikat ide 1905. évi Julius 10-ig annál inkább adják be, mivel később érkezők figyelembe nem vétetnek; és pedig:

a., a közlegelő határainak a telekkönyvi, katasteri és egyéb adatok alapján leendő megállapítása.

b., az ekként megállapított területen az egyes lakosok által elfoglalt és birtokolt földrészeket részletesen felmérni és minden elfoglalt és fölmért területekről térvezítet készíteni.

c., a foglaltások összeségét kitüntető térvezítet elkészíteni egy kimutatással együtt, melyből az elfoglalt területek parcellánkénti térmértéke és azok birtoklója kitűnjék.

d., a meg el nem foglalt, tehát a község birtokában levő területet és annak határait mertanilag pontosan megállapítani, a megállapított határvonalakat határjelekkel elhatárolni és ezen legező területekről két példányban 1”=40” mértékben rendes térképet elkészíteni.

e., a már felmért foglaltásokat felülvizsgálni és amennyiben azok felmérése óta változások történtek volna, a helyesbített újabb térvezíteteket elkészíteni.

f., a vállalkozó mérnök 2000 kor. szóval kétezer korona készpénzt vagy ovadekképes értékpapírost Rudăria község pénztárába letenni köteles, melyet a munka felülvizsgálása, átadása és elfogadása után vehet csak fel.

Az elősorolt munkálatok a folyó évben megkezdendők és olyképp fejezendők be, hogy az egyes foglaltásokról készített térvezítet, a foglaltások összeségét kitüntető térvezítet és kimutatás és az el nem foglalt területekről készített két térkép 1906. év december 31-éig a megyei tiszti ügyészséghez beterjesztve legyen.

Az ajánlat elfogadása és a szerződés kötéséről pályázók értesítettni fognak.

Rudăria n., 1905 évi június hó 23-án.

Tomek Ferencz
körjegyző.

Haramusz Stefan
községi bíró.

Nr. 132 (2—1)

9857/905. tkvi szám.

Arverési hirdetmény.

A lugosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Jurca Cornél ügyvéd által képviselt lugosi gör. kel. egyház község végrehajtónak Farkas Luka lugosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 56 kor. 28 fill. tőke, ennek az 1893. évi január hó 1. napjától számított 6% kamatai, 15 kor. per és végrehajtási már megállapított költségek és ezennel 11 kor. 30 fill. megállapított árverés kéri valamin a még felmerülő költségek behajtása

véggett, továbbá a Lugosana takaréksz. és hitelintézet javára 80 kor. tőke s jár. erejéig végrehajtásilag bekebelezett követelés behajtása végett is, Farkas Luka végrehajtást szenvedőnek a lugosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területéhez tartozó román: Lugosi községi 237. sz. tkvben A. + 5293. 5294. és + [318—319] hrsz. a. foglalt ingatlanságát egészben és külön az egyidejűleg kibocsájtott árverési feltételek értelmében összesen 2454 kor. kikiáltási árban az

1905. évi aug. hó 26-án d. u. 3 órakor

a tkvi hatóság hivatalos megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfogja adatai.

Arverelni kívánók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 20% készpénzben vagy ovadekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az annak előzetes bírói letétbe helyezését tanúsító szabályszer. elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vetelár 1/3 részét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt, a második 1/3 részét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, a harmadik 1/3 részét ugyancsak az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 90 nap alatt, és az árverés napjától járó 5% kamataival szabályszer. letéti kérvény mellett a lugosi kir. állampénztár mint bírói letéti pénztárba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A megállapított árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, ugyszintén Lugos városánál vagy a bírói kiküldöttnél megtekinthetők.

Az elrendelt árverést a főbetétül szolgáló román lugosi községi 237. sz. tkv C. lapján feljegyezni rendeli.

Lugoson, 1905. évi jun. hó 8-án.

Dr. Ráoz

Nr. 131 (1—1)

kir. tszéki albiro.

Dela oficiul de dare opidan.

Nr. 2525

adm. 1905.

Se aduce la cunoștință publică, că conscripția vitelor aflătoare pe teritoriul orașului Lugoj este finită și dela 28 Iunie până la 5 Iulie a. c. st. n. va fi expusă spre vedere publică la oficiul de dare opidan sub durata orelor oficioase. Această conscripție va servi de pază pentru ejectarea aruncului taxelor de pășunat și a speselor pentru susținerea vitelor de prăsilă.

Despre aceasta sunt avizați în interesul lor propriu toți proprietarii de vite cu observarea, că eventualele lor reclamațiuni le pot subșterne oficiului de dare opidan până la termenul mai sus fixat.

Lugoj, 24 Iunie 1905.

P. P. 23 (3—2)

I. Chiritia,

Șeful oficiului de dare opidan.